

РОЛЬ ДЕРЖАВНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Іванюта П. В., к.е.н.

Полтавська філія Національної академії статистики, обліку та аудиту

Інтеграція економіки України до Світової організації торгівлі (СОТ) зумовлена геополітичним розташуванням нашої держави та її історичними традиціями, що створює можливості для конкурентоспроможності національної економіки [1]. Для оцінки конкурентоспроможності національної економіки, застосовується інформація, що збирається при використанні глобальної мережі Internet, входячи в електронні сторінки, які належать провідним всесвітнім організаціям, що спеціалізуються на економічних проблемах та проводять моніторинг, а саме:

- <http://www.weforum.org> – всесвітній економічний форум, що встановлює рейтинг конкурентоспроможності країн світу. Комплексний підхід до оцінки конкурентоспроможності у 133 країнах світу здійснює Світовий економічний форум (World Economic Forum – WEF) відповідно до 300 критеріальних оцінок. У відповідності цього кожна країна має свій рейтинг. В цьому рейтингу Україна в 2010 р. за оцінками експертів займає 89 місце, у 2009 році займала 82 місце, у 2008 році – 72 місці, тобто Україна опустилася на 17 позицій проти 2008 року., а в порівнянні із 2001 роком її рейтинг знизився на 30 позицій [2];

- www.institutionalinvestor.com – європейський інститут в галузі фінансових та банківських інвестицій, що визначає рівень інвестиційної привабливості країн світу. У 2009, 2010 рр. Україна за рівнем надходження інвестицій знаходиться на 106 місці серед 178 країн світу, маючи 33,6 бали;

- <http://www.feg.org.ua> – фонд «Ефективне управління», який спрямований на розробку довгострокових національних економічних програм, зокрема, на поліпшення якості життя допомагаючи органам влади всіх рівнів, інститутам громадського суспільства у розробці та втіленні практичних програм розвитку, а також підтримуючи відкрите обговорення проблем розвитку України. Завдяки підтримці та участі Фонду, поряд із визначенням національного рейтингу Україна одержує рейтинг конкурентоспроможності;

- <http://www.wto.org/> – всесвітня торговельна організація, крім створення системи глобальних правил міжнародної торгівлі, спрямованих на створення вільного, передбачуваного ринку, здійснює контроль за виконанням взятих на себе зобов'язань кожною країною при вступі у цю організацію. Вона сприяє впровадженню системних реформ в економіку країн та сферу їх державного регулювання, спрямованих на економічну лібералізацію, створює конкурентне середовище, забезпечує чіткість, прозорість та узгодженість міжнародних правових норм;

- <http://www.kof.ch/globalization/> – Швейцарський федеральний економічний інститут технологій – здійснює кількісну оцінку позитивних та негативних явищ впливу глобалізації країн світу [3];

- <http://www.worldbank.org/> – світовий банк, у післявоєнний період виконував функцію відбудови світової економіки, а в теперішній час – складає і виконує безліч програм, призначених для економічного розвитку держав, що розвиваються та країн третього світу, здійснює реформи у соціальній сфері з метою підвищення рівня життя населення у світі, охороні навколишнього середовища та ін.;

- <http://www.ebrd.com/pages/homepage.shtml> – європейський банк реконструкції та розвитку, здійснює фінансування та інвестування у інфраструктуру не лише суб'єктам господарювання, що знаходяться в конкретній державі, але й державам у цілому (60 % – суб'єкти господарювання, 40 % - держава), та надає технічну допомогу (консультації, навчання банкірів та менеджерів, допомога в розподілі продовольства);

- <http://www.imf.org/external/russian/index.htm> – міжнародний валютний фонд, крім кредитування держав світу, виконує функції по активізації валютно-кредитних відносин, регулюванні рівня інфляції у державах-позичальниках, зменшенні або ліквідації дефіциту платіжного балансу та інші грошові операції по стабілізації валютного курсу;

Експерти Всесвітнього економічного форуму в 2009 році оцінили діяльність України в рейтингу: банківського сектору – на 133 місці, за рівнем захисту прав дрібних акціонерів – на 132 місці, ефективністю використання законодавчої бази та врегулюванню суперечок – на 130 місці, низькому рівні захисту прав власності – 127 місці, незалежність юстиції – 123 місці, неетичну поведінку в компаніях – 121 місце.

Серед небагатьох показників, за якими Україна має високий рейтинг (з точки зору роботодавців), – низькі витрати на зарплату, а також легкість, з якою можна звільняти робітників (19 місце з 133) [4].

Таким чином, рівень конкурентоспроможності залежить від застосування критеріальної сукупності оціночних показників, що відображають розвиток національної економіки.

Література

1. Формування галузевих ринків України: перехідний період / За ред. д-ра екон. Наук, проф. В.О. Точиліна. – К.: Фенікс, 2004. – С.35-38.

2. The Global Competitiveness Report 2002-2011. Режим доступу: <http://weforum.org>

3. Згуровский А. Войны глобализации. / А. Згуровский // Зеркало недели. - № 37 (616) 30 сентября – 6 октября 2006. Режим доступу: <http://www.zn.ua/1000/1600/54652/>

4. Іванюта П.В. Міжнародна оцінка конкурентоспроможності національних економік / П.В. Іванюта // Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України. – 2009. - № 6 (37). – С.19-24.